

Kwa kutoka kwa Abu Hurairah Mwenyezi Mungu amuwiye radhi, kutoka kwa Mtume Swalla Allaahu alayhi wa sallam amesema:

- 1 “Watu aina saba Mwenyezi Mungu atawatia kwenye kivuli chake siku ambayo hakuna kivuli ila chake.
- 2 Imamu Muadilifu
- 3 Kijana aliyekulia katika ibada ya Mwenyezi Mungu.
- 4 Mtu ambaye moyo wake umefungamana na misikiti.
- 5 Watu wawili waliopendana kwa ajili ya Mwenyezi Mungu. wakakusanyika kwa ajili yake na kutawanyika kwa ajili yake.
- 6 Mwanaume aliyekaribishwa na mwanamke mwenye cheo na mrembo, akasema: Mimi namuogopa Mwenyezi Mungu.
- 7 Mtu aliyetoa sadaka na akaificha mpaka mkono wake wa kushoto usijue mkono wake wa kulia unatoa nini.
- 8 Na mtu aliye mtaja Mwenyezi Mungu kwa siri, mpaka akalia”.⁽¹⁾

1 Imepokewa na Al-Bukhari (660) na Muslim (1031).

Ayah

Amesema Mwenyezi mtukufu:

- ﴿Mkizidhihirisha sadaka ni vizuri; na mkizificha mkawapa mafakiri kwa siri basi hivyo ni kheri kwenu, na yatakuondoleeni baadhi ya maovu yenu. Na Mwenyezi Mungu anazo khabari za mnyo yatenda.﴾ [Al-Baqara: 271].
- ﴿Na WanapoSikia yaliyoteremshwa kwa Mtume utaona macho yao yanachururika machozi kwa sababu ya Haki waliyoitambua. Wanasema: Mola wetu Mlezi! Tumeamini. Basi tuandike pamoja na wanaoshuhudia.﴾ [Al-Ma'ida: 83].
- ﴿wao walikuwa ni vijana waliomuamini Mola wao Mlezi. Na Sisi tukawazidisha uwongofu.﴾ [Al-Kahf: 13].
- ﴿Katika Nyumba ambazo Mwenyezi Mungu ameamrisha zitukuzwe, na humo litajwe jina lake, wanamtakasa humo asubuhi na jioni (36) Watu ambao biashara wala kuza hakuwashughulishi na kumdhukuru Mwenyezi Mungu, na kusimamisha Sala, na kutoa Zaka. Wanaikhofu Siku ambayo nyoyo na macho yatageuka.﴾ [An-Nur: 36-37].
- ﴿Na ama yule anayeogopa kusimamishwa mbele ya Mola wake Mlezi, na akajizuilia nafsi yake na matamano (40) Basi huyo, Pepo itakuwa ndiyo makaazi yake!﴾ [Al-Nazi'at: 40, 41].

Msimulizi

Ni: Abd al-Rahman bin Sakhr al-Dawsi, al-Azdi, al-Yamani, maarufu kwa lakabu yake, na hili jina ndio maarufu zaidi kuliko yote yaliyosemwa kuhusu jina lake na jina la baba yake. Alisilimu katika mwaka wa vita vya Khaybar, na akavishuhudia pamoja na Mtume rehma na Amani zimshukie, kisha akashikamana naye na akadumu humo, Kwa kutaka elimu, mmoja wa masahaba waliohifadhi sana, alikuwa mtawala wa Bahrain kwa kipindi cha ukhalifa wa Omar Ibn Al-Khat-tab, Mwenyezi Mungu awe radhi naye, kisha akauacha utawala. Alifariki Madina katika mwaka wa (58 AH)⁽¹⁾

Muhtasari

Mtume Swalla Allaahu alayhi wa sallam anataja makundi ya Waislamu ambao Mwenyezi Mungu atawatia kwenye kivuli chake Siku ya Kiyama, na watakuwa salama na joto la jua na uvundo wa Jahan-nam. Nao ni: Imamu muadilifu, kijana mtiifu kwa Allah, mwenye kushikamana na misikiti, mwenye kupendana kwa ajili ya Mwenyezi Mungu, mwenye kuacha mat-amanio kwa ajili ya kumcha Mungu, mwenye kuficha sadaka yake, mwenye kulia katika upweke wake kwa kumcha Mungu.

1 Tazama tafsiri yake katika: “Ma'rifat al-Sahaba” cha Abi Nu'aym (4/ 1846), “Al-Istifa' fi Ma'rifat al-Ashab” cha Ibn Abd al-Barr (4/1770), “Asad al-Ghaba” cha Ibn al-Athir (3/357), “Al-Isaba fi Tamayoz al-Sahaba” cha Ibn Hajar Al-Asqalani (4/ 267).

Ufahamu

1

Mtume Swalla Allaahu alayhi wa sallam anasimulia kuhusu aina saba za Waumini wanaostahiki kufunikwa na Mwenyezi Mungu Mtukufu katika kivuli chake Siku ya Kiyama, ambapo hakuna kivuli wala chochote kinachomzuilia mja joto la jua linalokaribia vichwa vya viumbe.

Na wala haimaanishi kuwa watakuwa chini ya kivuli cha Mwingi wa Rehema kwa hakika; Kwa vile jambo hili linalazimu kuwa jua liwe juu ya Mola Mlezi wa walimwengu, na hilo ni batili, lakini kinachokusudiwa ni kuwa Mwenyezi Mungu Mtukufu anawaambia kitu cha kuwafunika, au kinachokusudiwa ni kwamba watakuwa wamo katika rehema yake na usalama wake, na ulinzi, Utukufu ni Wake, na kueneza kivuli Kwake, Utukufu ni Wake, au kwa Arshi Yake, ni kugemeza kwa heshima, utukufu na ukaribu⁽¹⁾.

Haikusudiwi kudhibiti kwamba wataofunikwa ni hawa peke yao tu; Kwa kuwa zimepokewa Hadithi nyingi zinazosema kuwa wasiokuwa hao saba wanaingia kwenye kivuli cha Mwingi wa Rehema, kama vile kauli yake Mtume rehema na amani ziwe juu yake: “Mwenye kumngojea(kumuongezea muda wa kulipa deni lake) mwenye dhiki na shida au kumwondolea shida, Mwenyezi Mungu atamweka kwenye kivuli chake”⁽²⁾. Kinachokusudiwa hapa ni kutaja baadhi yao, sio kuwadhibiti kwa idadi yao.

2

Wa kwanza katika hao: Imamu muadilifu, naye ndiye anayefanya uadilifu katika mambo ya watu wanaomfuata, na hii inajumuisha mtawala na wasaidizi wake katika dola na Imarati, ndogo na kubwa, lakini pia inajumuisha hakimu anayehukumu baina ya walalamikaji kwa uadilifu, na mkuu wa familia anayeitunza vyema familia yake na ni mwadilifu baina yao.

Na alianza na imamu kwa sababu alistahiki kuanza naye. Kwa kuwa atakuwa mkaribu zaidi wa watu kwa Mwenyezi Mungu Siku ya Qiyaamah, amesema Mtume: “Hakika wale waadilifu mbele ya Mwenyezi Mungu watakuwa juu ya mimbari za nuru, upande wa kuliani mwa Allah Mwingi wa Rehema, Mwenye nguvu na Mtukufu, na mikono yake yote miwili ni ya kulia. Ambao ni waadilifu katika hukumu zao, na jamaa zao, na walinzi wao”⁽³⁾ na hayo ni malipo ya kukiuka matamano yao. na subira yake katika kutekeleza yale ambayo matamano yake, ulafi, na hasira yake vinamwita huko, pamoja na uwezo wake wa kufikia lengo lake hilo; Imamu muadilifu huitwa na dunia yenyewe, na akasema: Mimi namuogopa Mwenyezi Mungu, Mola Mlezi wa walimwengu wote. Na huyu ndiyo kiumbe mwenye manufaa zaidi kwa waja wa Mwenyezi Mungu, kwa sababu Imamu anapokuwa Mwema basi raia wote huwa wazuri na wenye wema.⁽⁴⁾

3

Kisha kijana ambaye alikulia katika utii kwa Mungu Mwenyezi, na kijana alichaguliwa kwa ajili hiyo kwa sababu ujana ni rahisi kwa tamaa na kuanguka katika dhambi. Ambapo nguvu na udanganyifu wa afya na ujengaji, huitaka nafsi kutimiza lengo la matamano ya dunia na starehe zake zilizokatazwa⁽⁵⁾. Tofauti na mzee; Kwani akiona miongoni mwa alama za mvi, udhaifu, na ukaribu wa kifo ni nini kilichomleta karibu na ibada na kumweka mbali na dhambi. Ikiwa kijana huyo ataenda na vishawishi hivyo vya kumtii Mwenyezi Mungu kwa kumwogopa, ataifikia daraja hiyo. Ndio maana Mtume rehema na amani ziwe juu yake, akasema: “Mwenyezi Mungu humstaajabia kijana asiye na mambo ya ujana (tamaa za haramu).⁽⁶⁾

1) “sherh Al-Nawawi katika sahihi Muslim” (7/ 121).

2 Imesimuliwa na Muslim (3006).

3 Imesimuliwa na Muslim (1827).

4 Fath Al-Bari cha Ibn Rajab (6/46).

5 Fath Al-Bari cha Ibn Rajab (6/46).

6 Imesimuliwa na Ahmed (17371).

4

Kundi la tatu: Mtu ambaye moyo wake umeshikamana na nyumba za Mwenyezi Mungu, basi haziwachi isipokuwa kwa kusitasita, na anapoziacha hamu yake inakuwa kubwa na kali kuliko mkaa wa moto. Na hii hutokea tu kwa yule anayejitawala nafsi yake na kuiongoza kwenye utiifu kwa Mungu, hivyo inanyenyekea Kwake. Tamaa inakuwa tu kupenda sehemu za matamano na michezo, ima iwe inaruhusiwa au haramu, na sehemu za biashara na kupata pesa, kwa hivyo hajiwekei mipaka ya kupenda sehemu za ibada isipokuwa kwa wale wanaopinga matamano yao, na kumpa upendo wao Mola wao mlezi.⁽¹⁾

5

kundi la nne: Wale wanaopendana kwa ajili ya Mwenyezi Mungu Mtukufu, hawakuletwa pamoja kwa maslahi au makubaliano juu ya uasi au nasaba tu, kuoana au ushabiki. Na walikuwa wenye urafiki, kupendana, Badala yake, walikusanyika kwa utiifu kwa Mwenyezi Mungu. Hakuna kinachowasukuma kupenda na kuchukia isipokuwa (msingi wa mapenzi au chuki kwa ajili ya Allah ALWALAA WALBARAA). Basi yeyote anayempenda Mwenyezi Mungu, nao wanampenda na wanamfanya rafiki, na anayemchukia Mwenyezi Mungu na anaifanyia uadui dini yake, basi wanamchukia na kumkataa, hata akiwa jamaa wa karibu zaidi. Amesema Allah Mtukufu: “Enyi mlio amini! Mnapo sema siri na Mtume, basi tangulizeni sadaka kabla ya kusemezana kwenu. Hiyo ni kheri kwenu na usafi zaidi. Na ikiwa hamkupata cha kutoa, basi Mwenyezi Mungu ni Mwenye kusamehe, Mwenye kurehemu” [Al-Mujaadil: 22].

6

Kisha mtu mmoja aliyelitwa na mwanamke mrembo mwenye nasaba nzuri na mwenye pesa ili azini naye, akamkumbuka Mola wake Mlezi na akasema: Mimi namuogopa Mwenyezi Mungu, na nimejipusha naye. Bali Mtume, Rehema na amani ziwe juu yake, amemtaja mwanamke kuwa ni mzuri, mwenye hadhi na heshima, kwa sababu ikiwa uzuri utachanganyikana na heshima na kuinuliwa, basi jambo hilo ni kamili na lenye nguvu. Huku akimtajirisha kuhusu uchumba wake. Kujiepusha baada ya yote hayo ni dalili ya kutanguliza khofu ya Mwenyezi Mungu juu ya matamano ya nafsi, na mwenye nayo amejumuishwa katika kauli ya Mola Mtukufu: “Na ama yule anayeogopa kusimamishwa mbele ya Mola wake Mlezi, na akajizuiliana nafsi yake na matamano” [Al-Nazi’at: 40]. Hivi ndivyo ilivyotokea kwa Yusufu, amani iwe juu yake⁽²⁾.

7

Kisha mtu akatoa gharama katika njia ya Mwenyezi Mungu, kisha akaificha kwa watu wote – kwa aliye wa karibu na hata mgeni - na hivyo akaonyesha kuzidi kwake katika uficho kwa kuficha kutoka kwa mkono wake wa kushoto kile kilichotolewa na mkono wa kulia. Kuficha sadaka kulikuwa kukitamanika kwa sababu ya ikhlasi na kuharamisha unafiki, na kwa ajili hiyo Mwenyezi Mungu akasema: “Mkizidhihirisha sadaka ni vizuri; na mkizificha mkawapa mafakiri kwa siri basi hivyo ni kheri kwenu, na yatakuondoleeni baadhi ya maovu yenu. Na Mwenyezi Mungu anazokhabari za mnayoyatenda” [Al-Baqara: 271].

Wanachuoni wengi wanaona kuwa kinachokusudiwa katika hili ni sadaka za kujitolea, wakati zaka na faradhi zingine za kisheria zinapaswa kuonyeshwa ili kuonyesha hukumu za Sharia, na watu wanakusanyika ili kuzifanyia kazi⁽³⁾.

8

Na kundi la saba: mtu aliyemtaja Mwenyezi Mungu katika upweke wake, mbali na macho ya watu na masikio ya watu, akakumbuka kiyama, na adhabu yake, na aliyowaandalia watu wema wa neema, macho yake yakatokwa na machozi. Kwa kuhofu na upendo kwa Mwenyezi Mungu Mtukufu. Na kwa hakika ametaja kuwa katika hali ya upweke, kwa sababu anakuwa hakukusudia kujionesha, au kutaka sifa, na inamuweka karibu Zaidi na ikhlaas na mapenzi ya kweli na kuwa na khofu.

1 Fath Al-Bari cha Ibn Rajab (6/47).

2 Fath al-Bari cha Ibn Rajab (6/49), al-Kawakeb al-Darari cha al-Kirman (5/46).

3 “”almifham lamaa ‘ushakil min talkhis kitab muslimin” cha Al-Qurtubi (3/76).

Mafunzo

1

Jitahidi kuwa na sifa zote au zaidi ya sifa hizi, ili upate kuwa salama zaidi na adhabu ya Mwenyezi Mungu.

2

Zingatia sifa za makundi yote haya; Utaona kwamba “vitendo vyao vimehitilafiana kwa sura na mkusanyiko wao una maana moja, nayo ni kupigana kwao wenyewe na kupinga matamaniao yao, na hilo kwanza linahitaji juhudi kubwa ya nafsi na subira juu ya kujizuia na sababu ya matamaniao, hasira au tamaa, na katika kupambana na hilo kuna dhiki kali juu ya nafsi, na huleta maumivu makubwa kwa ajili yake, kwa sababu moyo unakaribia kuwaka kutokana na joto la matamaniao, au ghadhabu unapoenea ikiwa hautazimwa kwa kufikia lengo hilo. Hakuna ubaya, malipo ya subira ni kwamba joto likizidi katika hali hiyo, na watu wakakosa kivuli cha kuwakinga na joto la jua siku hiyo, saba hawa watakuwa chini ya kivuli cha Mwenyezi Mungu na hawatapata maumivu katika joto la hali ya kisimamo ikiwa ni malipo ya subira yao katika joto la moto wa matamaniao au hasira hapa duniani⁽¹⁾.

3

Kila mlinganiaji, mwelimishaji, na mwanachuoni lazima atumie mfumo wa kutaja idadi ili kudhibiti maana anazotaka kuzitaja kwa watu; Kwa msikilizaji, ukianza kwa kutaja nambari, ana shauku ya kujua na kuhifadhi nambari iliyoohesabiwa.

4

Yasikudanganye mamlaka na cheo chako, wala usilazimishe kuwadhulumu waja; Udhalimu ni giza Siku ya Kiyama.

5

Ukiwa na cheo, watendee haki watu na usiwadhulumu. Watu wa kwanza kusalimika na joto la jua na adhabu ya moto Siku ya Kiyama ni Imamu mwadilifu.

6

Kijana, hii ni nafasi yako ya kukitafuta kivuli cha Mwenyezi Mungu Mtukufu siku ya maafa makubwa, basi dumu katika utiifu na jihadhari na maasi.

7

Mwenyezi Mungu Mtukufu aliwasifu watu wa Pangoni kwa sababu walikuwa wadogo, na pamoja na hayo walijitenga na dunia na matamaniao yake na anasa zake ili kumuabudu Mwenyezi Mungu peke yake.

8

Muumini Msikitini ni kama samaki ndani ya maji, na mnafiki msikitini ni kama ndege ndani ya zizi⁽²⁾. Kwa hivyo jikague wewe uko sehemu gani!

9

Kama vile maelfu ya watu wa dunia wanavyotamani majumba walimokutana na maelfu yao, na wanatamani nyumba walizofuatana nazo ndugu zao; Kadhalika Waumini ambao nyoyo zao zimeshikamana na Misikiti; Kwa kupitia msikiti ndio waliwajua ndugu zao katika imani ya Mwenyezi Mungu, ambapo msikiti ni mahali panapohusishwa na Mwenyezi Mungu kuliko mahala pengine duniani kote; Kwa sababu ni nyumba zake⁽³⁾. Basi uwe miongoni mwa Waumini wanaotamani nyumba za Mwenyezi Mungu Mtukufu na ushikamane nazo.

10

Upendo kwa ajili ya Mwenyezi Mungu na chuki kwa ajili ya Mwenyezi Mungu ni sifa za imani. Kwa hivyo hakikisha unajipamba nayo.

1 Fath Al-Bari cha Ibn Rajab (6/46).

2 “Tuhfat al-Ahwadhi” cha al-Mubarakpuri (7/58).

3 al’iifsah ean maeani alsahahi” na Ibn Hubairah (6/236).

11

Amesema Mtume Swalla Allaahu alayhi wa sallam kuwa mtu mmoja alimtembelea ndugu yake katika kijiji kingine, na Mwenyezi Mungu akampelekea malaika kwenye njia yake, basi alipomjia akasema: Unakwenda wapi? Akasema: nakwenda kwa ndugu yangu katika kijiji hiki, akasema: Je! Kuna faida ya kimali unaitaka kutoka kwake? Akasema: Hapana, isipokuwa nilimpenda kwa ajili ya Mwenyezi Mungu. Akasema: Mimi ni mjumbe wa Mwenyezi Mungu kwako kwamba Mungu amekupenda wewe kama ulivyompenda kwa ajili yake⁽¹⁾.

12

Baadhi ya waliotangulia walisema: Ukiwa na ndugu unayempenda kwa ajili ya Mwenyezi Mungu, naye akaleta tukio na hukumchukia kwa ajili ya Mwenyezi Mungu, basi mapenzi yako hayakuwa kwa Mwenyezi Mungu.⁽²⁾

13

Ukijiepusha na matamano, kwa kutaka radhi za Mwenyezi Mungu, na kuogopa ghadhabu yake na adhabu yake, Mwenyezi Mungu Mtukufu atakubadilishia kwa starehe za Peponi na usalama kutokana na adhabu ya Moto.

14

Jitahidi kutoa Sadaka ya siri; kwani huizima ghadhabu ya Mola mlezi, aliyetukuka na kutukuzwa.

15

Ukiona kwamba watu wanafuata mfano wako kwa kutoa sadaka kwa dhahiri, basi ionyeshe na umwombe Mwenyezi Mungu Mtukufu, ikhlasi hata ikiwa ni sadaka ya sala za sunna. Lakini ikiwa unaogopa kwa ajili ya ikhlasi yako, kujificha ni bora zaidi.

16

Kuhusu hali ya kuwa peke yake katika kumtaja Mwenyezi Mungu, aliusia na akapendekeza kuwa mtu atenge muda katika upweke wake ili ajutie dhambi zake, amrudie Mwenyezi Mungu kwa ikhlasi kutoka moyoni mwake, na amuombe msamaha. Allah Humjibu mwenye dhiki ikiwa atamuomba, Na kutoufanya upweke wake ni kwa ajili ya starehe zake akawa kama wanyama ambao wao wamesalimika na kuulizwa chochote mbele za viumbe siku ya qiyama. Kwa hiyo yeyote ambaye haoni kama ana usalama kutokana na hilo basi azidishe kulia kwake akiwa peke yake na ahisi kutofurahishwa na haliyake, na dunia inakuwa jela yake kwa ajili ya dhambi zake zilizopita⁽³⁾.

17

Kujitenga kuliko sahihi ni kwa kumtaja Mwenyezi Mungu, na kutafakari juu ya ukuu wake, utukufu wake, ukali wake na adhabu yake, na kujihisabu kwa yale ambayo umezembea katika haki ya Mola wako Mlezi, na si kama wafanyayo wazushi, ambao hujitenga kwa kufanya nyiradi na ibada za uwongo na katika namna za uzushi, na kisha kudai baada ya hapo kuwa wanafunguliwa baadhi ya mambo yasiyoonekana kwa watu wengine!

18

Yazid al-Ruqashi, Mwenyezi Mungu amrehemu, alikuwa akisema: “Ewe Ujinga ulioje! wamenitangulia waja wema wafanya ibada na wakanipita katika matendo, na mimi nimekatikiwa Nuhu analia juu ya dhambi yake, na Yazid halii juu ya dhambi yake!”⁽⁴⁾.

1 Imepokewa na Muslim (2567).

2 Fath Al-Bari cha Ibn Rajab (6/48).

3 “ataudhwihi liSharh Al-Jami’ Al-Sahih” cha Ibn Al-Mulqqin (6/454).

4) “sherh Sahih Al-Bukhari” cha Ibn Battal (10/187).

